

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д.П.Н. ГЕОРГИ ЛЮБЕНОВ МАНОЛОВ НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ НА ДОЦ. Д-Р ЧАВДАР ХРИСТОВ, ПРЕДСТАВЕНИ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“

В конкурса за академичната длъжност „професор“ на СУ „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 3.5 „Обществени комуникационни и информационни науки (журналистика – комуникационен мениджмънт – управление на масовите възприятия)“, обявен във вестник „Държавен вестник“, бр. 23 от 17.03.2017 г., единствен участник е доц. д-р Чавдар Христов. Процедурата по конкурса и документите, свързани с него, изцяло отговарят на ЗРАС на Република България, на „Правилника за неговото приложение“ и на „Правилника за придобиване на научни степени и академични длъжности“ на СУ „Св. Климент Охридски“.

Представянето на кандидата в рамките на настоящото становище ще извършим според следните изисквания:

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАУЧНАТА И ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

От предложената документация и научни трудове се вижда, че основните интереси на автора са насочени в областта на убеждаващата комуникация, комуникационния и кризисния мениджмънт, развитието на идеите като система от вярвания, връзките с обществеността и антикризисния мениджмънт и др. Тук се открояват със своите големи достойнства сериозните проучвания в областта на различните видове идеи, както и тяхната реализация в социалнополитическия живот чрез стратегиите, пропагандата, техниките и пр. Това отчетливо изкрystalизира като положителен компонент в творческата дейност на автора, особено в неговата последна монография „Войната на идеите – стратегии, идеи, пропаганда“. Тази проблематика изцяло е съобразена с четените бакалавърски и магистърски курсове пред студентите („Убеждаваща комуникация“, „Комуникационен мениджмънт“, „Конструиране, налагане и поддържане на идеи като система от вярвания“, „Пъблик рилейшънс по време на криза“, „Антикризисен мениджмънт и пъблик рилейшънс“) и др., като в значителна степен подпомага тяхната подготовка при усвояването на знанията. Всичко това представлява солидно доказателство за безспорните педагогически (и преподавателски) възможности на доц. д-р Чавдар Христов и неговото умение да поднася преподавания материал на високо теоретично равнище. Като до-

пълнително предимство бих изтъкнал качествена работа с докторантите и студентите на доц. Ч. Христов по линия на извънаудиторната заетост (13 докторанти, 46 магистри, 107 бакалаври през периода 2010 – 2016 г.), което говори само за едно: пред нас стои един изграден, сериозен и задълбочен учен и преподавател, който професионално съчетава преподавателската работа и научната дейност.

II. СИНТЕЗИРАН АНАЛИЗ НА НАУЧНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ

Изхождайки от конкретните общоприети изисквания, ще формулирам накратко някои от основните приноси на автора в неговата монография „Войната на идеите – стратегии, идеи, пропаганда“.

Единият и особено съществен принос на настоящия труд е това, че авторът предлага логически издържана и систематизирана структура на тематиката, с което демонстрира широка научна и информационна култура от теоретико-методологическо естество. Богатството на тази култура се разкрива чрез умелото използване на интердисциплинарния подход, въз основа на който се прилага цялата палитра от разнородни, но важни подходи – историческият, логическият, политическият, психологическият, социалнопсихологическият и др.

Следващият важен принос намира израз в комплексността на разглеждания научен проблем, от една страна, и тясната диалектическа връзка между понятията „стратегическо мислене (и управление)“, „стратегически идеи“ и „стратегическа комуникация“, от друга. По същество това представлява нова концепция за изследване на тези връзки като същностен научен въпрос, който е актуален и в нашата съвременност.

Третият открояващ се принос се корени в извеждането на няколко нови оригинални модела на развитие в контекста на разглежданата проблематика: 1) процесуален модел на еволюция и трансформиране на европейското стратегическо мислене (и поведение); 2) общ модел, с който се определя трансформационният механизъм на конструиране, налагане и реализация на стратегическите идеи; 3) модел на промяна на различни идеологически вярвания; 4) процесуален модел на институционализиране на пропагандата; 5) структурно-функционален модел на пропагандата в границите на общия модел на стратегическо и убеждаващо въздействие за поддържане (и промяна) на идеологическите вярвания и др. Тук специално ще отбележим задълбочената разработка на модела на пропагандните комуникационни стратегии, каквито са: демонстриране на мощта на общността, на мощта на водача, на демонизирането на образите на врага и др. (вж. с. 185 – 198), които детайлно са анализирани в широк исторически аспект.

Четвъртият видим принос е свързан с всеобхватната и същевременно детайлизирана разработка на пропагандата, схващана като социален фено-

мен. Това явление не е разгледано „срамежливо“ или половинчато, доколкото погрешно се смята за продукт на тоталитарно общество. Напротив, еволюцията на пропагандата се осветява чрез нейните исторически етапи, детерминира се политически и се осмисля днес през призмата на модерната епоха. Това е сериозно постижение на автора, защото освен всичко друго той интерпретира както масовите комуникационни средства, така и различните техники (и форми) на пропагандата в цялата човешка история.

И най-накрая ще посочим още едно ярко постижение на автора, отнасящо се до достъпния език и облекчения стил на този труд, тъй като той е написан така, че като сложна научна материя еднакво добре да бъде разбран както от професионалисти, така и от неспециалисти. Защото в него ги няма нито „дълбокомислените“, но празнословни фрази, нито високопарната словесна еквилибристика, така характерни за част от нашенските демократични писания...

III. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Към научните публикации (монографията) могат да се направят и няколко критични бележки:

Първо. Вярно е, че трудът е писан от позицията на убеждаващата комуникация и комуникационния мениджмънт, но тъкмо поради това той може би страда от един пропуск: липсва изясняването на връзката между политическата власт, комуникацията и управлението. Или, иначе казано, как и по какъв начин властта влияе чрез комуникацията на управлението; и обратно – как управлението чрез комуникацията се отразява на функционирането на властта. Това са важни взаимовръзки и зависимости в съвременното политическо управление, от които в значителна степен зависят и резултатите от него (позитивни, негативни, половинчати).

Второ. Без да отричаме изложеното за модерните комуникации и системи считаме, че те биха могли да се разгледат в много по-широк ракурс (например въпросът за интернет пропагандата), като се пречупват през дихотомията комуникация – манипулация. Или с други думи не са анализирани по-обстойно част от новите модерни комуникационни методи (и мрежи) (Фейсбук, Туитър и др.), които с не по-малко сила от преди продължават да промиват мозъците на „обърканото стадо“ (Н. Чомски).

Трето. Няма никакво съмнение, че настоящата монография само би спечелила, ако в нея съществуваше отделна глава за ролята на убеждаващата комуникация, стратегическото управление и политическата пропаганда в България (от Освобождението до днес). Сега в труда има спорадични примери по тази тематика (с. 99, 121, 208 – 209) за едни или други събития от българската политическа история, което според нас е крайно недостатъчно.

Разбира се, тези критични бележки ни най-малко не омаловажават или принизяват посочените научни приноси на монографията, с която авторът кандидатства за професор.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Имайки предвид изтъкнатите по-горе съществени приноси, оценката за научното творчество и преподавателския опит на кандидата, **убедено предлагам на Научното жури да присъди академичната длъжност „професор“** по направление 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки (журналистика – комуникационен мениджмънт – управление на масовите възприятия)“ на доц. д-р Чавдар Асенов Христов.

17.06.2017 г.

**Член на журито:
(проф. д.п.н. Георги Манолов)**